

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PUBLIC PROCUREMENT AGENCY
BRANCH OFFICE MOSTAR

Broj: 04-07-3-210-2/24
Mostar, 29.02.2024.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI / PREDSTAVNIČKI DOM
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Trg BiH br. 1
71000 Sarajevo
Fax: 033 286 054

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1		270/24	

PRIMLJENO 07-03-2024

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje
Veza: Vaš akt broj: 01-50-1-270/24 od 30.01.2024.godine

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljamo odgovor na poslaničko pitanje zastupnika Saše Magazinovića, postavljenog 30.01.2024.godine.

DIREKTOR

Dr. sci. Tarik Rahić, dipl. pravnik

Dostaviti:

- Naslovu,
- a/a

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PUBLIC PROCUREMENT AGENCY

Broj: 04-07-3-210-2/24
Sarajevo, 29.02.2024.godine

SAŠA MAGAZINOVIĆ, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, dana 30.01.2024. godine postavio je sljedeće poslaničko pitanje:

- „ 1. Da li postoje i koliko su česte pojave da se iste firme žale na uočljivo velikom broju poziva za javne nabavke? Da li vodite evidenciju o takvim slučajevima i koga o tome informišete? Da li je moguće da u tom smislu postoje elementi krivičnog djela?
2. Da li je u smislu postojanja kompanija koje se uočljivo često pojavljuju u procesu javnih nabavki kao žalitelj od strane Agencije poduzeta bilo koja mjera i koja?
3. Da li je postojala potreba da se o ovim pojavama obavijeste sigurnosne i/ili pravosudne agencije i da li je to učinjeno?
4. Da li je moguće da u ovim aktivnostima učestvuje i neko od uposlenika Agencije?“

Na postavljena pitanja Agencija za javne nabavke daje sljedeći

ODGOVOR

Koristimo priliku da se zahvalimo uvaženom poslaniku gosp. Magazinoviću na interesovanju za predmetnu problematiku, njeno prepoznavanje i time iskazanu želju da Agenciji za javne nabavke BiH (u daljem tekstu: Agencija), pruži podršku i pomoć u iznalaženju daljih modusa na njenom rješavanju, a čiju eskalaciju je Agencija uočila, posebno, ali bez ograničenja, tokom pažljivog praćenja odgovarajućih parametara sistema u 2023. godini, te posljedično i reagovala na način i mjerama, koji će biti bliže pojašnjeni kroz odgovor.

Agencija stoji na daljem raspolaganju uvaženom poslaniku gosp. Magazinoviću, kako u vezi predmetne problematike, tako i svih drugih segmenata za koje smatra da može biti od pomoći.

Direktor Agencije ima molbu za uvaženog poslanika gosp. Magazinovića da se, ukoliko postoji mogućnost, organizuje jedan zajednički sastanak, na kojem bi se prodiskutovalo o detaljima predmetne problematike.

Ukoliko uvaženi poslanik gosp. Magazinović smatra molbu za održavanjem zajedničkog sastanka sa direktorom Agencije cjelishodnom, molba je da predloži mjesto i vrijeme sastanka, a direktor Agencije će se prilagoditi.

Pitanje 1.

Da li postoje i koliko su česte pojave da se iste firme žale na uočljivo velikom broju poziva za iavne nabavke? Da li vodite evidenciju o takvim slučajevima i koga o tome informišete? Da li je moguće da u tom smislu postoje elementi krivičnog djela?

Odgovor na pitanje 1:

Da li postoje i koliko su česte pojave da se iste firme žale na uočljivo velikom broju poziva za iavne nabavke?

Problematika „profesionalnih žalitelja“, u prethodnom periodu, je doživjela svojevrsnu eskalaciju, Agencija je, u vršenju svojih nadležnosti iz člana 92. stav (3) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon), pokrenula aktivnosti, te dobila i prikupila informacije, saznanja i dokaze o „profesionalnim žaliteljima“. S tim u vezi, predmetne informacije, saznanja i dokazi predstavljaju ozbiljan skup indicija da ovakvi, „profesionalni žalitelji“, serijskim izjavljivanjima žalbi kod različitih ugovornih organa, na različite postupke i predmete nabavki, nemaju za cilj ispravke eventualnih grešaka i posljedično dobijanje ugovora u konkretnom postupku nabavke. Upravo suprotno, ozbiljan je skup indicija da im je cilj usporavanje postupka javne nabavke.

Analizom predmetnih situacija je uočen odgovarajući *modus operandi* „profesionalnih žalitelja“. S tim u vezi, „profesionalni žalitelj“, obično putem punomoćnika/advokata, izjavljuje žalbu (veliki broj žalbi), gdje sa izjavljivanjem žalbe, nema za cilj da ispravi eventualnu grešku i posljedično dobije ugovor u konkretnom postupku nabavke, već ima za cilj da uspore postupak javne nabavke i/ili da ostvare novčanu korist kroz naplatu troškova za punomoćnika/advokata. Takvo ponašanje privrednih subjekata, kao i punomoćnika/advokata, čije usluge koriste, dovodi do toga da se onemogućuje efikasno okončanje postupaka javnih nabavki što je zahtjev općih principa iz člana 3. Zakona. Navedeno neminovno dovodi do toga da se postupak nabavke, očito nepravedno i neopravdano, odugovlači i odlaže, što izaziva mnogobrojne negativne posljedice za javna sredstva i njihove korisnike, na svom nivoima u Bosni i Hercegovini, kao što su odlaganje izgradnje infrastrukturnih objekata, nedostatak lijekova i medicinske opreme, nemogućnost pružanja zdravstvenih i drugih usluga, i slično.

U ovom smislu, analiza predmetnih situacija pokazuje zorne primjere izigravanja smisla pravne zaštite u javnim nabavkama i time njene zloupotrebe. Tako, npr. jedan privredni subjekt i njegov punomoćnik/advokat su, u periodu od 11 mjeseci u 2023. godini, izjavili čak 147 žalbi, koje su procesno odbačene, tj. zaključkom odbačene zbog neplaćanja naknade za žalbu, što predstavlja evidentnu zloupotrebu pravne zaštite (podaci dostupni na Portalu javnih nabavki). Takođe iz podataka na Portalu javnih nabavki, utvrđeno je da taj privredni subjekt ima jedan zaključen ugovor u kojem predmet ugovora je „Troškovi žalbe za tendersku dokumentaciju“, a njegov punomoćnik/advokat je evidentiran kao ponuđač na Portalu javnih nabavki, ali nema niti jedan zaključen ugovor u postupcima javnih nabavki. Nadalje, npr. jedan privredni subjekt, uz angažovanje punomoćnika/advokata, serijski izjavljuje različite žalbe na različite predmete nabavki: molerski radovi, izgradnja bazena, voće i povrće, lož ulje, računari, a na Portalu javnih nabavki, kao glavnu djelatnost navodi „Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova“, te na Portalu javnih nabavki ima evidentiranu samo jednu dodjelu ugovora i to direktni sporazum u iznosu od nekoliko stotina KM.

Još jedan privredni subjekt, putem punomoćnika advokata, je u periodu 01.01.2023-29.11.2023. godine izjavio 224 žalbe, koje su zaključkom odbačene zbog neplaćanja naknade za žalbu, te

ovakvo postupanje predstavlja zloupotrebu pravne zaštite (podatak dostupan na Portalu javnih nabavki). Takođe iz podataka na Portalu javnih nabavki, utvrđeno je da isti privredni subjekt ima u 2023. godini zaključenih 8 ugovora, od kojih je 5 ugovora, u kojim je predmet ugovora „Troškovi žalbe za tendersku dokumentaciju“ i 1 ugovor „pravne usluge“ zbog žalbe koja je odbačena zaključkom kao neuredna.

Postupanje slijedećeg privrednog subjekta i punomoćnika advokata, koji su u periodu 01.01.2023-30.11.2023. godine izjavili 191 žalbu i koje su zaključkom odbačene zbog neplaćanja naknade za žalbu, što ovakvo postupanje predstavlja zloupotrebu pravne zaštite (podatak dostupan na Portalu javnih nabavki). U novembru 2023. godine, prema podacima sa Portala javnih nabavki, taj privredni subjekt je, putem punomoćnika advokata izjavio 87 žalbi i sve su odbačene zaključkom kao neuredne. Također, Agencija je zaprimila prijavu ugovornog organa da je tokom decembra mjeseca isti ponuđač putem punomoćnika advokata uložilo 14 žalbi na različite postupke javne nabavke. U januaru 2024. godine izjavio je, putem punomoćnika, 32 žalbe, koje se odbačene kao neuredne, jer nije uplaćena naknada za žalbu.

Da li vodite evidenciju o takvim slučajevima i koga o tome informišete?

Agencija vodi evidenciju o zaprimljenim prijavama u vezi „profesionalnih žalitelja“, te o svakoj takvoj prijavi dostavlja odgovarajuću informaciju, posebno, ali bez ograničenja, prema nadležnim tužilaštvima, nadležnim privrednim komorama, nadležnim advokatskim komorama, Uredu za razmatranje žalbi BIH i dr. organima.

U izloženom smislu, informacije npr. prema nadležnim tužilaštvima se podnose u cilju da ista pristupe utvrđivanju svih činjenica i okolnosti u konkretnom slučaju, procjene da li u navedenim radnjama postoje elementi nekog krivičnog djela, te da poduzmu dalje mjere iz svoje nadležnosti.

U izloženom smislu, informacije npr. prema nadležnim privrednim komorama se podnose u cilju da ista pristupe utvrđivanju svih činjenica i okolnosti u konkretnom slučaju, procjene da li u navedenim radnjama postoje elementi kršenja nekog kodeksa privredne komore čiji je član privredni subjekat koji zloupotrebljava pravo na žalbu, te da poduzmu dalje mjere iz svoje nadležnosti.

U izloženom smislu, informacije npr. prema nadležnim advokatskim komorama se podnose u cilju da ista pristupe utvrđivanju svih činjenica i okolnosti u konkretnom slučaju, procjene da li u navedenim radnjama advokata, koji zastupa privrednog subjekta, postoje elementi kršenja nekog kodeksa advokatske komore čiji je član advokat, koji, zastupajući privrednog subjekta, zloupotrebljava pravo na žalbu, te da poduzmu dalje mjere iz svoje nadležnosti.

U izloženom smislu, informacije npr. prema Uredu za razmatranje žalbi BIH se podnose u cilju da isti pristupi utvrđivanju svih činjenica i okolnosti u konkretnom slučaju, procjeni da li u navedenim radnjama postoje elementi zlonamjerne upotrebe i korištenja prava na žalbu, te da poduzmu dalje mjere iz svoje nadležnosti.

Agencija je pod nazivom „Problematika „profesionalnih žalitelja“ u sistemu javnih nabavki“, još u decembru 2023. godine (19.12.2023. godine), objavila i na svim zvaničnim kanalima komunikacije Agencije, npr. za objavu na web stranici Agenciji vidi link <https://www.javnenabavke.gov.ba/bs-Latn-BA/news/377/problematika-profesionalnih->

žalitelja-u-sistemu-javnih-nabavki, kao odgovarajuću mjeru, jedno upozorenje u vidu informacije sa navodima o načinima i mjerama koje Agencija namjerava poduzeti/poduzimati u vezi sa predmetnom problematikom.

Takođe, u proteklom periodu, radi, posebno, ali bez ograničenja, upozorenja, upoznavanja, alarmiranja i apela za uključanje u rješavanje o predmetnom i evidentnom problemu, koji Agencija ne može niti je nadležna sama rješavati, dostavljena je informacija posebno i: Parlamentu BiH, Vijeću ministara BiH, Uredu za razmatranje žalbi BiH, Sudu BiH, uredima za reviziju na svim nivoima u BiH, svim tužilaštvima na svim nivoima u BiH, svim advokatskim komorama na svim nivoima u BiH, svim privrednim komorama na svim nivoima u BiH, svim policijskim agencijama na svim nivoima u BiH, Parlamentu Federacije BiH, Narodnoj skupštini Republike Srpske, Vladi Federacije BiH, Vladi Republike Srpske, Vladi Brčko Distrikta BiH, Vladama svih kantona u Federaciji BiH.

Da li je moguće da u tom smislu postoje elementi krivičnog djela?

O okolnosti da li je moguće da u tom smislu postoje elementi krivičnog djela Agencija nije nadležna, niti ima stručne i profesionalne kapacitete za procjenjivanje istog, iz kojeg razloga se, a kako je naprijed navedeno, prijave prosljeđuju i nadležnim tužilaštvima na takvu vrstu procjene i eventualnog procesuiranja.

Pitanje 2.

Da li je u smislu postojanja kompanija koje se uočljivo često pojavljuju u procesu javnih nabavki kao žalitelj od strane Agencije poduzeta bilo koja mjera i koja?

Odgovor na pitanje 2:

Predmetni i evidentni problem Agencija ne može niti je nadležna sama rješavati. Dakle, o svakoj prijavi, koja ima naznake da se odnosi na problematiku „profesionalnih žalitelja“, Agencija dostavlja odgovarajuću informaciju prema nadležnim tužilaštvima, nadležnim privrednim komorama, nadležnim advokatskim komorama, Uredu za razmatranje žalbi BiH i dr. organima.

Agencija je pod nazivom „Problematika „profesionalnih žalitelja“ u sistemu javnih nabavki“, još u decembru 2023. godine (19.12.2023. godine), objavila i na svim zvaničnim kanalima komunikacije Agencije, npr. za objavu na web stranici Agenciji vidi link <https://www.javnenabavke.gov.ba/bs-Latn-BA/news/377/problematika-profesionalnih-zalitelja-u-sistemu-javnih-nabavki>, kao odgovarajuću mjeru, jedno upozorenje u vidu informacije sa navodima o načinima i mjerama koje Agencija namjerava poduzeti/poduzimati u vezi sa predmetnom problematikom.

Prema tome, Agencija je, u okviru svojih nadležnosti, a imajući u vidu navedenu eskalaciju i sve s ciljem zaštite integriteta sistema javnih nabavki i zaštite javnih sredstava od zloupotreba, te zaštite kodeksa profesija, kao i zaštite općih principa iz člana 3. Zakona, već poduzela i u narednom periodu planira poduzeti odgovarajuće aktivnosti i korake, koji uključuju i to da će se sve relevantne institucije (nadležna tužilaštva, nadležne privredne komore, nadležne advokatske komore, Konkurencijsko vijeće BiH, Ured za razmatranje žalbi BiH, Sud BiH, policijske agencije, vlade entiteta i Brčko Distrikta itd.) obavještavati o uočenim navedenim slučajevima putem dostave informacija i prijave, kako bi iste institucije pristupile utvrđivanju

svih činjenica i okolnosti, poduzele mjere na sprječavanju navedenih zloupotreba i eventualno pokrenule postupke u kojima bi se, od strane nadležnih organa, konstatovala odgovornost „profesionalnih žalitelja“ i izrekle odgovarajuće sankcije.

Pitanje 3.

Da li je postojala potreba da se o ovim pojavama obavijeste sigurnosne i/ili pravosudne agencije i da li je to učinjeno?

Odgovor na pitanje 3:

U naprijed navedenim slučajevima, Agencija je, odgovarajućom informacijom, obavijestila nadležno tužilaštvo, nadležnu advokatsku komoru, nadležne privredne komore, kao i „profesionalnog“ žalioca i njegovog punomoćnika, s ciljem da advokatska, odnosno privredna komora u cilju zaštite profesije preduzme odgovarajuće mjere i sankcije, a nadležna tužilaštva da procjene da li postoje elementi krivičnog djela i potreba procesuiranja. Takođe, Agencija za javne nabavke je o problematici „profesionalnih“ žalitelja dostavila informaciju i Uredu za razmatranje žalbi, jer je to institucija koja je nadležna za pravnu zaštitu u sistemu javnih nabavki.

Kao što je naprijed navadeno, u proteklom periodu, radi, posebno, ali bez ograničenja, upozorenja, upoznavanja, alarmiranja i apela za uključenje u rješavanje o predmetnom i evidentnom problemu, koji Agencija ne može niti je nadležna sama rješavati, dostavljena je informacija posebno i: Parlamentu BiH, Vijeću ministara BiH, Uredu za razmatranje žalbi BiH, Sudu BiH, uredima za reviziju na svim nivoima u BiH, svim tužilaštvima na svim nivoima u BiH, svim advokatskim komorama na svim nivoima u BiH, svim privrednim komorama na svim nivoima u BiH, svim policijskim agencijama na svim nivoima u BiH, Parlamentu Federacije BiH, Narodnoj skupštini Republike Srpske, Vladi Federacije BiH, Vladi Republike Srpske, Vladi Brčko Distrikta BiH, Vladama svih kantona u Federaciji BiH.

Navedene aktivnosti i koraci Agencije nisu, ni u kom slučaju, usmjereni, niti se tako mogu shvatiti i protumačiti, na ograničavanje pravne zaštite u postupcima javnih nabavki, koja je jedan od osnovnih segmenata sistema javnih nabavki, već isključivo na zaštitu integriteta sistema javnih nabavki i zaštitu javnih sredstava od zloupotreba, te zaštitu kodeksa profesija, kao i zaštitu općih principa iz člana 3. Zakona, što nesumnjivo korespondira sa zahtjevima kako Zakona, tako i odgovarajućih direktiva Evropske unije, koji idu za osiguravanjem efikasnosti postupaka pravne zaštite, kao i zahtjevima međunarodnih propisa o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda koji garantuju pravo na djelotvoran pravni lijek.

Navedenom problematikom se, osim Agencije, evidentno moraju baviti i uključiti i ostale relevantne institucije (nadležna tužilaštava, nadležne privredne komore, nadležne advokatske komore, Konkurencijsko vijeće BiH, Ured za razmatranje žalbi BiH, Sud BiH itd.), koje, ovim putem, pozivamo da, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu odgovarajuće aktivnosti, korake i mjere s ciljem borbe i suzbijanja naznačene negativne pojave.

U cilju zaštite integriteta sistema javnih nabavki i zaštite javnih sredstava od zloupotreba, te zaštite kodeksa profesija, kao i zaštite općih principa iz člana 3. Zakona, pozivamo i sve

zaintersovane za sistem javnih nabavki (ugovorne organe, ponuđače, advokate, civilno društvo, medije i dr.), a koji imaju saznanja, informacije i dokaze o navedenim situacijama „profesionalnih žalitelja“, da iste zvanično, sa dokazima, dostavljaju kako Agenciji, tako i neposredno svim relevantnim institucijama (nadležna tužilaštva, nadležne privredne komore, nadležne advokatske komore, Konkurencijsko vijeće BiH, Ured za razmatranje žalbi BiH, Sud BiH itd.) s ciljem borbe i suzbijanja naznačene pojave i fenomena. Stoga je Agencija na svojoj web stranici 19.12.2023. godine objavila informaciju o problemu profesionalnih žalitelja kao i poziv da se Agenciji za javne nabavke prijave „profesionalni“ žalitelji.

U svjetlu okolnosti iz, do sada, zaprimljenih prijava za „profesionalne“ žalitelje i analize relevantnih parametara, kao da se može zaključiti da bi potencijalno odgovarajuće rješenje za uočeni problem bila hitna izmjena Zakona, a u dijelu pravne zaštite. S tim u vezi, preliminarna i generalna procjena je da bi ova intervencija u Zakonu potencijalno mogla prevenirati ili čak onemogućiti djelovanje „profesionalnih“ žalitelja, s tim da bi se moralo voditi računa da se ni na koji način ne uskrati pravo na žalbu, onim dobronamjernim privrednim subjektima, odnosno advokatima, kao punomoćnicima, koji su sigurno u velikoj većini, te koji svojim žalbama korektivno utiču na zakonitost i pravilnost primjene Zakona.

Pitanje 4.

Da li je moguće da u ovim aktivnostima učestvuje i neko od uposlenika Agencije?

Odgovor na pitanje 4:

Vežano za pitanje da li je neko od uposlenih u Agenciji učestvovao ili učestvuje u ovim aktivnostima, odgovor trenutno može ići na način da Agencija, u ovom trenutku, o tome nema saznanja.

U tom smislu, postavlja se pitanje da, ukoliko neko od uposlenika Agencije eventualno i učestvuje u ovim aktivnostima, kako to saznati.

Naime, saznavanje o ovim aktivnostima je dosta ograničeno, pa i onemogućeno obzirom na, posebno, ali bez ograničenja, npr. nastojanje tog lica da se učestvovanje u takvim aktivnostima prikriva na sve načine i nikako ne sazna itd.

U svakom slučaju, ukoliko bi Agencija dobila saznanja o takvim aktivnostima uposlenih momentalno bi se preduzele mjere na rješavanju i procesuiranju prema nadležnim organima.